

Predikatie over Mattheüs 7:21 a, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 9 februari 1947 te Den Haag

Gezongen: Psalm 84:1, 2 en 3.

Gelezen: De Wet des Heeren; Mattheüs 7:12-23.

Gebed:

Doe ons, Heere, naderen tot U met eerbied en ontzag, met onderwerping des harten en in kinderlijke vreze. Gij wilt dat wij zo tot U spreken zullen; en geef Gij nu uit genade wat U wenst. Gij hebt ons bewaard en gezegend boven miljoenen mensen. Leer er ons bij stilstaan. Doe ons Uw goedheid erkennen en laat Uw goedertierenheid ons leiden tot en verbinden aan U. Wat is zo waardig gezocht te worden als Gij? Gij zijt schoner dan de mensenkinderen, en al wat aan U is, is gans begeerlijk. Gij wilt dat wij U zoeken zullen. Welnu Heere, geef dat wij dit doen, dat wij het doen in oprechtheid des harten en het blijven doen tot aan ons laatste ogenblik.

Wil ons aanzien en gedenken in de Heere Jezus. In Hem kunt Gij ons genadig zijn, terwijl wij buiten Hem verwerpelijk en voor eeuwig verloren zijn. Wil ons uit Uw volheid schenken wat wij nodig hebben om met elkaar te overdenken een onderwerp, de waarheid, die voor ieder mens bedekt ligt en alleen kan worden gekend – en dan nog maar zeer ten dele hier op aarde – door de werking van Uw Heilige Geest. Laat ons dan, zo spreker als hoorders, tot U opzien en het alles van U verwachten. Want Gij zijt de Schepper en de Onderhouder van al wat is, maar Gij zijt ook de Herschepper en de Onderhouder van Uw volk. Geef ons dan in de opening van onze mond Uw Getuigenis. Het is ook eeuwig waard om gebracht te worden. Van onszelf zoeken wij het te stellen zonder Uw Woord, en nu zijn wij bestemd, tenzij hierin verandering wordt gebracht, om tot onze eeuwige smart de waarheid van de profetie te ondervinden: ‘Alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven.’ Heere, geef ons dan een luisterend oor en een opmerkzaam hart.

Zegen en sterk Uw Kerk over de ganse aarde. Gij zegt Zelf dat de poort is eng en de weg smal, en dat er weinigen zijn die terecht komen,

en wij zien dit ook wel in de wereld. Sterk Gij Uw Kerk, opdat zij moge volharden in het aankleven van U.

Gedenk onze zieken en allen die zich graag hier met ons vergaderd zouden hebben. Leer hen tot U opzuchten, Die aan tijd noch plaats gebonden zijn. Gedenk onze mensen in Indië. Beschut en bescherm hen. Heere, ontferm U over ons volk en over allen die onder dit volk geroepen zijn om te regeren. Och, Gij weet hoe wij niet anders kunnen doen dan met bedruktheid de dingen gadeslaan. Maar ook deze tijd, gelijk als alle tijden, is van U. Laat ons dan stil zijn.

Amen.

Wij vragen uw aandacht voor het begin van het 21e vers van Mattheüs 7. Daar zegt de Heere Jezus:

‘Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.’

Gezongen: Psalm 84:4, 5 en 6.

Elk mens, mijn zeer geachte toehoorders, die tot de Heere Jezus zegt: ‘Heere’, of wat in de grond hetzelfde is: die de Naam des Heeren aanroept, zal zalig worden. Er staat immers in 1 Korinthe 12 vers 3: ‘Niemand kan zeggen Jezus den Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest.’ Maar nu doet niet iedereen dit in oprechtheid. Niet ieder spreekt door een oprecht geloof. Daarom staat er in onze tekst, waarbij wij graag gedurende enige ogenblikken u willen bepalen: *‘Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.’*

Jezus is een Heere en een Meester. In de 13e zondag van onze catechismus wordt gevraagd: ‘Waarom noemt gij Hem onze Heere?’ Het antwoord is: ‘Omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of met zilver, maar met Zijn dierbaar bloed gekocht, en van alle heerschappij des duivels verlost heeft, en ons also Zich tot een eigendom gemaakt.’ Hij is ook een Meester. Zo vinden wij in de 12e zondag in antwoord op de vraag: ‘Waarom is Hij Christus, dat is een Gezalftde, genaamd?’: ‘Omdat Hij van God de Vader verordineerd is, en met de Heilige Geest gezalft, tot onze hoogste Profeet en Leraar, Die

ons de verborgen raad en wil Gods van onze verlossing volkomenlijk geopenbaard heeft.' 'Heere' zeggen tot de Heere Jezus is niets anders dan Hem voor een Heere en Meester te hebben, Zijn Naam aan te roepen en in de gemeente, die Hem toebehoort, allerlei werkzaamheden in Zijn Naam te verrichten. Laat ons hiervan enige bijzonderheden noemen, opdat de zaak wel begrepen moge worden.

Wanneer de Heilige Geest de mens, die in Adam is gevallen, ontdekking geeft van zijn verloren staat in Adam, van zijn zonden en zondigheid, van zijn vloek- en doemwaardigheid, van zijn machteloosheid, wanneer de Heere Jezus Christus, Die het Leven is en het leven geeft, Zich in deze mens bekend maakt, openbaart, en wanneer door hem in Christus de heerlijke deugden van God, de Drie-enige, worden aanschouwd, dan zegt deze mens: 'Heere'. 'HEERE onze God, andere heren behalve Gij, hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams' (Jes. 26:13). Verder, wanneer nu deze mens, staande midden in het leven, belijdenis van deze dingen doet, ze uitspreekt, en voor de wijsheid, de list, de brutaliteit van de wereld niet wijkt, maar blijft zeggen: 'Dit is de weg: gij zult gevonden worden in Jezus Christus, of anders naar lichaam en ziel totaal te gronde gaan', in zijn leven, in zijn levenshouding uitdrukking geeft aan wat God in zijn hart heeft bekendgemaakt, de Heere volgt, het komt er niet op aan waarheen, volgt door het bezaaide en door het onbezaaide, en hierin volhardt tot het laatste ogenblik van zijn leven, dan is dit tot de Zoon Gods zeggen: 'Heere'.

'Heere, Heere!' De verdubbeling van het woord geeft te kennen ijver, liefde, vurigheid, volharding. '*Zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.*' De mens die de Naam des Heeren aanroept, tot de Zoon Gods 'Heere' zegt, gaat in in het Koninkrijk der hemelen. Het Koninkrijk der hemelen is het Rijk der heerlijkheid. Wij hebben juist gedurende enige weken gesproken over Mattheüs 4 vers 17. Daar komt ook de uitdrukking Koninkrijk der hemelen voor. Maar in Mattheüs 4 vers 17 betekent deze uitdrukking het Koninkrijk der genade. In onze tekst evenwel moet u erbij denken aan de eeuwige heerlijkheid, aan het Koninkrijk der heerlijkheid.

Wat dit Koninkrijk der heerlijkheid is, wij kunnen in antwoord op deze vraag niet veel zeggen, want het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar het spreekt vanzelf dat in de Gemeente van Jezus Christus er toch iets van kan worden gezegd. Zij zeggen er dit van. Niet

zodra heeft de mens die gestorven is in de Heere, het tijdelijke met het eeuwige verwisseld, of hij staat voor God, Die in Christus zijn Vader is. Hij aanschouwt dus dat Goddelijke en heerlijke Wezen. Maar hij doet dit niet door het geloof. Het geloof zal dan opgehouden hebben. Hij doet het door aanschouwing. Welnu, deze aanschouwing, dit gezicht van God zal in hem onmiddellijk teweegbrengen dat hij geheel wedergeboren is, vernieuwd dus. Ik hoop dat het u bekend is dat de wedergeboorte hier ten dele is. In het verstand is licht, maar ook duisternis. In de wil is liefde, maar ook vijandschap. In de genegenheden wordt zuiverheid gevonden, maar ook onreinheid. Als gevolg van de onmiddellijke aanschouwing van God in de hemel zal de mens echter geheel wedergeboren zijn. Het lichaam van deze mens ligt dan in het graf, of in de zee, of waar ook, te rotten, naar het woord des Heeren: 'Stof zijt gij en gij zult tot stof wederkeren' (Gen. 3:19). Maar over dit stof wordt gewaakt. En op de jongste dag zal het uit het graf, of waaruit ook, herrijzen, dan herenigd worden met de ziel, en hierop zal de volmaakte en eeuwige zaligheid volgen, de genieting van God naar het lichaam zowel als naar de ziel, de genieting van God door de gehele mens.

Dit is het Koninkrijk der heerlijkheid. En ingaan in dit Koninkrijk is in het geloof of in de Heere sterven, of goed afsterven. Wie gezegd heeft tot de Zoon Gods: 'Heere', of zelfs: 'Heere, Heere', zal dit geluk deelachtig worden. Wie zich in dit leven onderworpen heeft aan de Wet en aan het Evangelie, zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Want het Koninkrijk der heerlijkheid is de voortzetting en voltooiing van het Koninkrijk der genade.

Van deze waarheid wordt niet afgedaan door de uitspraak van de Heere Jezus: *'Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.'* De gehele zichtbare gemeente zegt tot de Zoon Gods: 'Heere, Heere'. Ouders die hun kind laten dopen, laten dat kind bij de doop zeggen: 'Heere, Heere'. Dat kind heeft dus gezegd: 'Heere, Heere' tot de Zoon Gods. Het kon het zelf niet doen, maar in zijn plaats hebben de ouders het gedaan. Groeit dit kind op en onttrekt het zich niet aan de christelijke religie, dan zegt dit kind in eigen persoon tot de Zoon Gods: 'Heere, Heere'. Wanneer men zich begeeft onder de prediking van het Evangelie en zo dikwijls als men dit doet, dan zegt men: 'Heere, Heere'. Is men in nood en gevaar en men bidt, dan zegt men:

‘Heere, Heere’. Neemt men zijn plaats in aan de dis des nieuwen verbonds, wederom, dan zegt men: ‘Heere, Heere’. Maar niet allen doen dit op de rechte wijze. Ja, men moet zeggen dat de meeste mensen het in schijn, dus vals doen. Ze zijn niet oprecht. Daarom staat er in onze tekst: *‘Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.’* Wie in het zeggen ‘Heere, Heere’ oprecht zijn, wordt ons verklaard in het tweede gedeelte van de tekst: *‘...maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is.’* Het doen van de wil des Vaders is een kenmerk van de rechte aanroepers van de Naam des Heeren.

Over dit tweede gedeelte hoop ik over acht dagen te mogen spreken, over de woorden dus: *‘...maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is.’*

Het is uit hetgeen wij gezegd hebben en uit onze tekst gebleken dat een mens het er voor houden kan dat hij een christen is zonder dat hij het werkelijk is. Daarom, toehoorders, moet ieder mens zich toetsen aan de schriftuurlijke kenmerken. Er zijn kenmerken die niet schriftuurlijk zijn. Komt men in zekere kringen en omgevingen, dan weet men soms niet wat men hoort. Men hoort er vele dingen, behalve het Woord van God. Wij moeten onze staat toetsen aan de kenmerken die het Woord opgeeft. Wij zullen enige van zulke kenmerken noemen. Of de een zien mocht dat hij oprecht werd gemaakt door de Heere, de ander tot de ontdekking mocht komen dat hij zich tot dusverre heeft bedrogen! Het eerste kenmerk dat ik noem, is: gebracht te worden vlak in het gemis. Een van de allervoornaamste kenmerken: vlak in het gemis, in de armoede, in de diepe en ondraaglijke armoede! Wij weten dat er staat: ‘Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen’ (Matth. 5:3).

Vroeger jaren hoorde ik dikwijls (ja, ik zal het nu maar in de woorden zeggen die werden gebruikt): ‘Ik sta voor de zaak, maar dit wil niet zeggen dat ik geen hoop heb.’ Welnu, toehoorders, als de zaak is vereniging met Christus door een waarachtig geloof, rechtvaardiging en heiliging van deze mens door God in Christus, dan zeg ik: vervloekt is zulk een hoop! En dan zeg *ik* dat niet, maar God zegt het. Weet u hoe het komt dat men zo kan spreken? Men kent de Wet niet, men weet niet wat God van een mens eist. Men gelooft zijn val in Adam niet. Men gelooft het

verbond der werken niet. Men gelooft God niet. God eist van mij en van u en van elk mens een mens zoals Adam was in de staat der rechtheid. En bovendien eist God van mij en van u dat wij de eeuwige straf ondergaan om de zonden, en daaruit opkomen met een voldoende lijden. Misschien zegt u: 'Dan is het zalig worden onmogelijk.' Dat moet u ook goed beseffen. Het zalig worden is onmogelijk aan onze kant. Maar niet absoluut onmogelijk! En als het aan uw kant onmogelijk geworden is, dan zal God zien wat Hij aan u doet, dan zal Hij u geven begeerte naar Hem. En deze begeerte zal blijken te zijn een werkzame begeerte. Deze werkzame begeerte zal u geheel uit uzelf doen gaan in Christus Jezus. Dan hebt u een hoop, omdat het bloed van Jezus Christus van oneindige waardij is, en omdat de gerechtigheid van Jezus Christus oneindig veel meer betekent dan de gerechtigheid die Adam en in hem de ganse mensheid zou hebben gehad, wanneer Adam had volhard in gehoorzaamheid aan God.

In Christus Jezus getrokken tot Jezus Christus en nu gebracht tot de vereniging met Hem, zal God u vrijspreken van schuld en straf, u een recht geven op het eeuwige leven en u vernieuwen naar Zijn eigen beeld. Dat is een schriftuurlijk kenmerk. Wat hiertegenover gezet wordt, nog eens, dat is vervloekt! Want: 'Tot de Wet en tot de Getuigenis; zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben' (Jes. 8:20).

Men zegt: 'Deze leer maakt de mensen wanhopig.' Men zegt niet: 'Onze leer is oorzaak dat de mensen bij duizendtallen verloren gaan, terwijl zij de gedachte hebben dat zij naar de hemel mogen gaan.' Dat zegt men niet. Daar ziet u het duivelse van deze leer. Want de duivel houdt altijd de waarheid verborgen. Hebt u gehoord dat er vele mensen wanhopig zijn geworden? Ik ben ouder dan bijna allen van u. Ik heb het, geloof ik, twee- of driemaal gehoord in al deze jaren. En dan stond het helemaal niet vast dat het gekomen was door de leer, integendeel.

'Maar,' zo is er dikwijls gezegd, 'in zulk een prediking is geen troost.' Is u er zo op gesteld dat u in handen van een chirurg valt die het vuil laat zitten, en u wijsmaakt dat u gezond gemaakt zijt of gezond zult worden? Ik denk dat u zeggen zult: 'Ik zie vreselijk tegen de operatie op, maar beter pijn lijden dan bedorven worden.' Er moet nu eenmaal plaats voor Christus komen, want 'de zaligheid is in geen ander; want er is ook

onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden' (Hand. 4:12). Maar bovendien, de scherpste van de waarheid doet het niet. De waarheid kan dat niet doen. Maar als een mens weigert de waarheid te erkennen en onder de waarheid te bukken, ja, dan kan hij gemelijk worden, en het is ook mogelijk dat hij zó ver komt dat hij de hand aan zijn eigen leven slaat. Maar de schuld daarvan heeft de waarheid niet. Hij wilde niet opzij gaan voor de waarheid. En toehoorders, 'wie heeft zich tegen Hem' – en tegen de waarheid – 'verhard en vrede gehad?' (Job 9:4).

U doet of het een of het ander. U valt in de hand van een rechtvaardig God en ziet naar Hem uit wat Hij mocht willen doen in Christus Jezus, en dan zult u behouden wezen, of gij laat dat, gij doet het niet. Nu, dan staat gij aan de kant van de wereld. En weet u wat de wereld is? Van de wereld kan dit worden gezegd: zij is bestemd om alle krachten die God in Zijn algemene genade, dus in Zijn goedheid haar schenkt, door te brengen. En als de wereld dat gedaan heeft, dan zal zij zeggen: 'Het leven is vreselijk en het leven is niets waard, het leven is niet waardig geleefd te worden. Bergen, valt op ons; heuvelen, bedekt ons.' Dat is haar toekomst. Welnu, nu zegt de Schrift dit: 'Kiest u heden wien gij dienen zult' (Joz. 24:15).

Ik had meer van de kenmerken te zeggen, maar ik geloof toch dat ik genoeg gezegd heb. Daarom zal ik, met het oog op mijn krachten, niet verder gaan. Overdenk de dingen diep. Mens, doe dat! Want ze zijn het waard, ze zijn het oneindig waard. Het is alles zo schoon, zo waarachtig en zo profijtelijk. Ze zijn het oneindig waard. Maar bovendien, je ongeluk is niet te overzien, mens, als je buiten Christus je laatste adem zult moeten uitblazen. Uitblazen, ja, dat is het woord. Dat doet de wereld: zij blaast haar adem uit. Een kind van God evenwel, heeft in Christus gezegd: 'In Uw handen beveel ik mijn geest' (Luk. 23:46).

Amen.

Gebed:

Of de waarheid onder ons nog eens nieuw leven mocht krijgen, Heere. Of zij nog eens mocht worden gekend, gezocht en geëerd. De waarheid is nu dood, en wij leven. Zij is dood, naar het schijnt voor de gehele mensheid. Maar de mensheid leeft. En zij doet haar best om hier-

van de tekenen te geven; men doet het op allerlei gebied. Maar er wordt vergeten dat er een Bijbel is, en dat Gij er zijt, en dat Gij de oneindige Barmhartigheid zijt en wacht om genadig te zijn, maar ook gezegd hebt: 'Vloekt Meroz, omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des HEEREN.' Nee, Heere, er is van deze wereld niets te verwachten. Maar van U is alles te verwachten. Leer ons ons te wenden tot U. Van nature zien wij allen naar de wereld. Haar verstand wordt geprezen, haar rijkdommen en krachten worden begeerd, haar schoonheden worden bewonderd. Maar het is wat anders dan wij ons voorstellen. Leer ons schijn van werkelijkheid onderscheiden. Leer ons, maar dan in oprechtheid, zeggen: 'Heere, Heere.'

Wij hebben een ogenblik hier met elkaar mogen doorbrengen. Vergeef het zondige in ons prediken en in ons horen. En wil overigens het woord gebruiken om ons kennis van, achting voor en liefde tot Uw Woord te geven. Daartoe is nodig Uw Goddelijke leiding. Leid ons dan door Uw Woord en Geest. En doe ons, voor tijd en eeuwigheid beide, alles van U verwachten.

Amen.

Gezongen: Psalm 147:6.

Predikatie over Mattheüs 7:21b, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 16 februari 1947 te Den Haag

Gezongen: Psalm 97:4.

Gelezen: De Twaalf artikelen des geloofs; Mattheüs 7:13-24.

In deze dienst werd het huwelijk bevestigd van Arie Pieter Jacobus Beekhuizen en Maria van der Hoek.

Gebod:

Doe ons, Heere, door Uw genade in kinderlijke vreze naderen tot U, Die in de hemel zijt. Wil ons Zelf besturen in dit ons naderen tot U. Gij hebt ons bewaard bij het leven maar ook bij de gezondheid en de krachten. Hoe menigeen is aan een ziekbed gebonden. Er zijn er ook die

ernstig ziek zijn. Doe ons Uw goedheid opmerken, erkennen en waarderen en laat Uw goedertierenheden ons verbinden aan U. Wil ons aanzien en gedenken in de Zoon Uwer liefde, want onze gerechtigheden zijn voor U als een wegwerpelijk kleed en onze ongerechtigheden in gedachten, woorden en daden zijn zeer vele.

Wil ons uit Uw volheid schenken wat wij nodig hebben om met elkaar aan deze plaats werkzaam te kunnen zijn tot eer van U en tot heil van onszelf. Geef ons in de opening van onze mond Uw Getuigenis. Van onszelf zijn wij onbekwaam om Uw Woord recht te verklaren. Laat ons dan door U ons laten leiden in de waarheid. Geef ons ook aandacht des harten en doe ons horen wat de Geest tot de Gemeente door het Woord zegt.

Zegen en sterk Uw Kerk over de ganse aardbodem. Doe haar, goede moed hebbende, U volgen en wil haar ook nog uitbreiden. Gedenk onze zieken. Onder hen zijn er die langdurig en ook ernstig ziek zijn. Leer op U te zien en geef te bukken, zich te verenigen met U, bij Wie uitkomsten zijn tegen de dood. Gedenk ons volk en allen die onder dit volk in hoogheid zijn gezeten. Gedenk ook de volkeren in het algemeen. Gedenk onze mensen die ver van ons verwijderd zijn. Er zijn er onder die waarschijnlijk op deze dag ook aan ons hebben gedacht. Leer hen door Uw genade maar schuilen bij U, want onder Uw vleugelen, en alleen daar, is het veilig. Daar is het veilig, waar men zich ook moge bevinden.

Amen.

Wij vragen, toehoorders, uw aandacht voor het tweede gedeelte van het 21e vers van Mattheüs 7, voor deze woorden:

‘Maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is.’

Gezongen: Psalm 123.

Wij spraken, mijn zeer geachte toehoorders, voor acht dagen over de woorden: ‘Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen.’ Niet wanneer men tot de Heere Jezus zegt: ‘Heere’, zal men ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar het moet

waarheid wezen. In het tweede gedeelte van het 21e vers van Mattheüs 7 vinden wij een kenmerk van degenen die tot de Heere Jezus 'Heere' zeggen in oprechtheid des harten. Zo staat er: Hij zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen *'die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is.'*

Er is één God en in het ene Goddelijke Wezen zijn drie Personen. Dit leert de Heilige Schrift in 1 Johannes 5 vers 7 en Mattheüs 28 vers 19 en op verscheidene andere plaatsen. Het verstand is niet in staat om dit te doorgronden, maar wie bedeed is met een waarachtig geloof begrijpt het, hij aanschouwt God zoals Hij is: als een drie-enig, algenoegzaam, volzalig en heerlijk Wezen. Zo is dan de drie-enige God het voorwerp van een oprecht, zielzaligend geloof. De eerste Persoon heet Vader, omdat Hij is de Fontein van de gehele Godheid en van eeuwigheid tot eeuwigheid aan de tweede Persoon het Goddelijke Wezen geeft; óók omdat Hij is de Schepper van hemel en aarde; en eindelijk omdat Hij is de Herschepper van Zijn uitverkoren volk. De Heere Jezus wordt genoemd de Zoon Gods, omdat Hij – gelijk reeds is gezegd – van de Vader Zijn Goddelijk Wezen ontvangt. De mensen meenden dat Jezus de zoon was van Jozef, de timmerman. Zij noemden Hem Jezus van Nazareth. Maar Jezus Zelf heeft steeds het bewustzijn gehad dat Hij was, én naar Zijn Goddelijke én naar Zijn menselijke natuur, de Zoon van de enige God, de Zoon van de God van Israël. 'Wist gij niet, dat ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?' (Luk. 2:49). 'Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde' (Matth. 11:25). 'Vader, in Uwe handen beveel Ik Mijn geest' (Luk. 23:46). En vele andere plaatsen.

Er wordt gesproken van de wil van de Vader: *'Die daar doet den wil Mijns Vaders.'* Als gij een Statenbijbel hebt met aantekeningen aan de rand, dan vindt u op deze plaats de volgende woorden: 'Dat is, die in Christus oprecht gelooft, en zijn leven naar Gods geboden aanstelt.' Mij dunkt, wij kunnen ons aan deze korte uitlegging wel houden.

'Die in Christus oprecht gelooft.' Staat er niet in Johannes 6 vers 40: 'En dit is de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk die den Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe.' 'Die zijn leven aanstelt naar de geboden Gods.' Vinden wij niet in 1 Thessalonicenzen 4 vers 3: 'Want dit is de wil Gods, uw heiligmaking.'

'Die in Christus oprecht gelooft.' 'Die.' Het komt er niet op aan wie hij is. Het geloof is noodzakelijk. Het moet er wezen. Het geloof is de

eerste genade. De rust volgt op het geloof en gaat er niet aan vooraf. ‘Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven’ (Matth. 11:28). De vrede volgt op het geloof en gaat er niet aan vooraf. ‘Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus’ (Rom. 5:1). De werken gaan niet aan het geloof vooraf, maar komen er uit voort. En hierom wordt het geloof gezegd te werken door de liefde. Het geloof is ook de moeder-genade. Door het geloof zijn er de christelijke deugden: hoop, liefde, zelfverloochening, gebed. Men bidt niet om het geloof, maar men bidt dóór het geloof.

‘Die in Christus oprecht gelooft.’ Christus is het voorwerp van het geloof, tenminste het naaste voorwerp. Christus met Zijn weldaden – en van Zijn weldaden is Christus nooit gescheiden – is het voorwerp van het oprecht geloof. Christus en het geloof zijn altijd bij elkaar. Waar de Heere Jezus is, daar wordt het geloof gevonden en als iemand gelooft, dan bezit hij de Heere Jezus, zoals u allen duidelijk in het Woord kunt vinden.

Wat is het oprechte geloof? Het oprechte geloof veronderstelt de aanbidding van de Heere Jezus met Zijn gerechtigheid en Geest door de Vader en door de Heere Jezus Zelf. Was deze aanbidding er niet, het geloof zou een onmogelijke zaak wezen. Want ‘een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit den hemel niet gegeven is’ (Joh. 3:27).

Het geloof veronderstelt kennis van zonde en ellende. Wanneer iemand niet kent zijn zonde en zondigheid, zijn vloek- en doemwaardigheid, zijn machteloosheid, dan is hij de persoon niet om te geloven.

Geloof veronderstelt kennis van de Heere Jezus Christus. Er is van Christus tweeërlei kennis. U kunt Hem kennen door het horen van predikaties en door het lezen in de Schrift. Maar deze kennis wordt niet bedoeld. Hier wordt bedoeld de kennis die een mens heeft in zijn hart van de Heere Jezus, wanneer Deze in zijn hart is geopenbaard. Van deze openbaring spreekt de apostel Paulus in Galaten 1: ‘Wanneer het Gode behaagd heeft Zijn Zoon in Mij te openbaren’ (vs. 15, 16). Deze openbaring is verlichtend en levendmakend.

Het geloof in Christus veronderstelt de volle vereniging van het hart met het middel, uitgevonden door een drie-enig God om een zondaar zalig te maken. Het is de omhelzing, de toe-eigening en toepassing van

de Heere Jezus Christus. Waarachtig geloof is altijd toe-eigenend. Wanneer men niet in staat is om Christus toe te passen op zijn verloren ziel, dan wil dit zeggen dat men nog ontbloot is van het zaligmakend geloof.

‘Die zijn leven aanstelt naar de geboden Gods.’ Het gebod Gods vindt u in de Schrift. Van nature is de mens gewillig noch in staat om wat God gebiedt, te doen. Ieder mens die nog buiten de Heere Jezus Christus leeft, zou het liefste willen dat er geen gebod des Heeren was. De taal van het hart is: ‘Wat is de Almachtige, dat wij Hem zouden dienen?’ (Job 21:15). ‘Laat den Heilige Israëls van ons ophouden’ (Jes. 30:11). Maar hij die in oprechtheid tot Jezus zegt: ‘Heere’, waarlijk in Hem gelooft, staat hier anders tegenover. Ook hij kan het gebod Gods niet doen, maar hij bezit twee zaken die een ander die buiten het Koninkrijk Gods is, niet heeft.

Deze zaken zijn: Ten eerste de begeerte om zijn leven aan te mogen stellen naar de geboden Gods. Zo vindt u het in onze catechismus: ‘dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven’ (antw. 114). De tweede zaak is: hij kan erkennen en erkent ook, dat de begeerte het gebod des Heeren te mogen doen, hem van God geschonken is. Van deze zaken vindt u gesproken in de 27e Psalm: ‘Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken’ (vs. 4). De vrome mens meent wel dat het ook zijn begeerte is om te doen wat God wil dat hij doen zal, maar als u hem vroeg hoe hij aan deze begeerte is gekomen, dan zou hij het antwoord schuldig moeten blijven. Wat tot heiligmaking nodig is, wordt in Christus gevonden. ‘In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk’ (Kol. 2:9). Hij nu, die een begeerte ontvangen heeft om zijn leven aan te stellen naar het gebod Gods, moet door het geloof de krachten tot dit werk halen uit Christus. Doet hij dit niet, dan is hij werkzaam, niet met het Evangelie, maar met de Wet; en dit is enkel verwarring. Wat men dan verricht, is niet tot ere Gods en ook niet tot heil van hem die het werk uitvoert. Hierom heeft de Heere Jezus gezegd in Johannes 15 vers 5: ‘Want zonder Mij kunt gij niets doen.’

Wat is er nu nodig om de werken Gods te werken? Laat mij u dat in korte woorden zeggen. Voor alles de kennis van het gebod of de wil Gods. Romeinen 12 vers 2: ‘Opdat gij moogt beproeven welke de goede en welbehagende en volmaakte wil van God is.’ Wie aan het werk gaat

zonder de wil van God te kennen, gaat niet Gods weg maar zijn eigen weg. Ten tweede, men moet zichzelf verloochenen: de dingen zien door het verstand van God en niet door zijn eigen vernuft; willen wat de Heere wil en niet wat ons goeddunkt. Zelfverloochening... Wie door de zelfverloochening niet werkt, bedoelt zichzelf en dan is het werk zeker niet goed. Ten derde, men moet afgaan van alle schepsel, niemand toelaten over onze consciëntie te heersen, dus op eigen benen staan, dat is: vertrouwen op God. Men moet een diep gevoel hebben van zijn zwakheid. Want wanneer iemand de weg van God gaat, dan wordt hij door de mensen en door de vorst der duisternis niet met rust gelaten. Deze zal hem raad geven of bestraffen, en schade toebrengen. Hij moet van alles en van iedereen zijn afgegaan. Hij staat alleen en draagt ook alleen de volle verantwoordelijkheid, die dan door hem ook aanvaard wordt. Hij moet zich zetten om het werk uit te voeren – dit geschiedt dan dikwijls stap voor stap – en gedurig wachten en uitzien naar de invloeden van de Geest des Heeren. Heeft hij het werk gedaan, dan moet hij God danken dat Hij hem verwaardigde om zo te handelen. En tegelijkertijd moet hij bidden: ‘Ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn’ (Ps. 143:2). Steunen moet hij niet op het volbrachte werk, maar op de gerechtigheid van Christus en de barmhartigheid van God, ook na het volbrengen van het werk.

Gezongen: Psalm 68:14.

Toespraak na de huwelijksbevestiging:

Gij behoorde, mijn beste vriend, tot de honderdduizenden die onvrijwillig arbeid verricht hebben in een vreemd land, in de meest ongunstige en uiterst gevaarlijke omstandigheden. God heeft u bewaard en u de weg naar huis willen doen vinden. En nu zijt gij gezeten aan deze plaats, met uw bruid aan uw zijde. Dat gij het woord van de psalmdichter moogt ter harte nemen: ‘Vergeet ze niet; ’t is God Die z’ u bewees’ (Ps. 103:1 ber.).

Dankbaarheid. Ik heb u al eens gezegd dat alleen een dankbaar mens een gelukkig mens is. En dit is een volle waarheid. Nooit zult gij enig geluk smaken, wanneer gij niet in staat zijt om God en uw naaste te danken, ook voor de allergeeringste weldaden, voor de kleinste gaven. Een dankbaar mens is altijd iemand die onwaardig is. Van onszelf zijn wij

niet dankbaar. Ach, wij weten niet eens wat dankbaar zijn is. Wij zeggen wel: 'Ik kan niet dankbaar genoeg zijn', maar dat is alles dwaasheid.

De waarachtige dankbaarheid begint met wat wij vinden in 1 Petrus 1 vers 3: 'Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden.' Wie nog niet bekwaam en gewillig was om uit de hand des Vaders de Heere Jezus Christus als zijn Borg en Middelaar aan te nemen, die is in zijn hele leven ook niet één ogenblik dankbaar geweest. Het is de ellendige, die zich ellendig gevoelt en zijn hart opent als een ellendige voor de Heere Jezus Christus, die in oprechtheid zegt: 'Ik dank U.' Moeten wij om God te kunnen danken niet weten dat de weldaden kwamen van Hem? En is iemand in staat om te zeggen dat de weldaden die hij genoot, gekomen zijn van God, wanneer hij God niet heeft leren kennen? Zie, toehoorders, de god die de natuurlijke mens zogenaamd dankbaar is, dat is de afgod. En van zijn praktijk hebben wij gezongen in het begin van onze godsdienstoefening uit de 97e Psalm.

Wat zou het een voorrecht wezen, mijn lieve kinderen, wanneer gij deze dingen verstond of wanneer ze u nog te verstaan gegeven werden. Ach, drijf toch maar niet op uw gevoel en vertrouw maar niet op uw 'mij dunkt'. Nee, het goede begin is dit: dat een mens verslagen, verbroken en verslagen, onder God ligt en dan zich van Hem laat bearbeiten, door Hem van zich laat maken een vat ter ere. O, dat worde u geschonken. Gij staat aan het begin van een leven dat moeilijk zal zijn, als God u spaart. Het is het woord van de Kerk: Met God gaat het.

Nu, de Heere zegene u met iets waarachtigs. Alleen het waarachtige doorbreekt de schijn. Kinderen, wij leven in de schijn. En alles is schijn, totdat het ogenblik aanbreekt, waarvan de werking beschreven staat in 2 Korinthe 4 vers 6: 'Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.' En wordt zo de schijn doorbroken, dan ziet de mens dat het schijn was bij hem van het begin tot op dat ogenblik toe.

Amen.

Gezongen: Psalm 86:6.

Overdenking van Psalm 72:1 en 2 door dr. H.F. Kohlbrugge

‘Voor Salomo. O God, geef den koning Uw rechten, en Uw gerechtigheid den zoon des konings. Zo zal hij Uw volk richten met gerechtigheid, en Uw ellendigen met recht.’

Het opschrift van deze psalm zegt óf dat Salomo hem gemaakt heeft, óf dat hij op Salomo gemaakt is. Wanneer Salomo hem gemaakt had, zo zouden wij bezwaarlijk in deze psalm lezen: ‘Zij zullen U vrezen, zolang de zon en maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht’ (vs. 5). Volgens de mening van alle geleerden is de psalm door David op Salomo gemaakt. De geleerden beweren eveneens, dat alles wat in deze psalm gezegd wordt, niet alleen ziet op Salomo’s persoon en tijd, maar veel verder strekt. Het staat echter vast dat Salomo en zijn rijk de stof ter vervaardiging van deze psalm geleverd hebben, en dat hij op de eeuwige Koning van Zijn Gemeente, onze Heere Jezus Christus, en op Diens genaderijk doelt.

Onze gezegende Heere en Heiland Jezus Christus is onze rechte Salomo, dat is, Hij is onze vrede en onze Vredevorst, van welke vrede en Vredevorst David ook vervuld geweest is en in Wiens genade en gemeenschap hij ook alle troost gevonden heeft, toen hij Salomo heeft verwekt uit Bathseba, die Uria’s vrouw was geweest.

Waar wij aannemen dat David, wat overal bevestigd wordt, door de Heilige Geest gedreven werd en de Geest door hem in de psalmen gesproken heeft, daar zeggen wij blijmoedig: deze psalm is op bijzondere wijze een psalm van de Heilige Geest. Dat bedoelen wij echter in die zin, dat deze psalm een gebed van alle heiligen Gods is, dat is van dezulken die gevoelen en ervaren wat het inheeft hierbeneden geplaagd te zijn door het lichaam dezes doods. Dezen bidden juist gedurig zulk een gebed. Dat doen zij echter niet uit zichzelf, neen, de Heilige Geest brengt hen tot zulk een gebed. Hij is het Die hun de in deze psalm uitgesproken hoge dingen in het hart geeft om dezelve te begeren, en Hij dringt hen ook om datgene wat hun alzo op het hart ligt, ook over de lippen te brengen, en Hij zorgt ervoor dat het voor de troon Gods kome en daar verhoring vinde en gevonden hebbe.

Wanneer wij derhalve in Romeinen 8:26 en 27 lezen: ‘En desgelijks

komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. En Die de harten doorzoekt, weet welke de mening des Geestes is, dewijl Hij naar God voor de heiligen bidt.' – wanneer wij nu zelf, voor zoveel wij des Heeren heiligen, dat is des Heeren arme schepselen zijn, die wachten op de verlossing van ons lichaam, wel willen bidden, en toch niet weten hoe en wat wij bidden zullen, ook niet weten wat wij zuchten en gezucht hebben, wat wij bidden en gebeden hebben, door de drijving en hulp van de Heilige Geest, zo mogen wij deze psalm voor ons nemen. Want daarop komt geen mens uit zichzelf, zal het ook niet uit zichzelf wagen, voor de hoge, soevereine God, de God des hemels en der aarde, zulk een gebed te bidden: *'O God, geef den koning Uw rechten, en Uw gerechtigheid den Zoon des Konings.'* Of wie zal het invallen, of wie zal de moed hebben, tot een aards koning, wie alle macht ten dienste staat, te zeggen: 'Majesteit, uw zoon is koning, geef hem uw rechten'? Waar een verzoek of een raad tot afstand komt, ligt daarin niet opgesloten de aanklacht: 'Gij kunt niet meer regeren, het gaat niet goed wanneer gij op de troon blijft'?

En toch heet het hier tot de allerhoogste God en Gebieder des hemels en der aarde, dat Hij in Zijn eigen Rijk een Koning nevens Zich heeft, Die ook Zijn Zoon is, en aangaande Deze wordt hier gebeden dat Hij Hem alles overgeve. En wat het merkwaardigste is, de allerhoogste Gebieder neemt zulks niet kwalijk, neen, veeleer zendt Hij Zijn Geest om Zijn uitverkorenen aan te drijven zulk een bede aan de voetbank van Zijn troon neer te leggen. Ja, om de waarheid te zeggen: de Allerhoogste Zelf heeft geen rust totdat dit gebed tot Zijn oren gekomen is en de tijd daar is dat Hij zulk een verzoek inwilligen kan. Welk verzoek? Dit verzoek dat Hij, Die de Allerhoogste is, het ganse Rijk, de ganse regering aan een andere Persoon overgeven moge, Die hier in het aangezicht van Zijne Majesteit Koning genoemd wordt.

Kan God ons dan niet regeren? Ik antwoord: God kan alles wat met Zijn deugden en volmaaktheden overeenkomt. Waren wij maar Zijn trouwe onderdanen gebleven! In Adam echter zijn wij van Hem afgevalen en zijn rebellen geworden. Zonde en dood liggen nu daartussen en een vijandschap Gods, bovendien het geweld des duivels. God is de eerste geweest om Zich te erbarmen. Hij heeft een Koning beloofd, een

Koning Die tegelijk uit ons midden en Zijn eigen heilig Kind zou zijn. Deze Koning heeft Hij in de eeuwige vrede raad alle macht en al Zijn rechten en gerechtigheid beloofd, ingeval Hij degenen die Hem gegeven waren van zonde, nood en dood, van alle geweld der hel bevrijden en de vijandschap, zowel als alle dwingelandij der ongerechtigheid, wegnemen wilde. Deze Koning nam het vrijwillig op Zich dat alles te doen. En opdat deze Koning nu ook moge in staat gesteld worden dat alles te doen, bidden en smeken en zuchten Gods heiligen dat God Hem met Zijn rechten en Zijn gerechtigheid moge begiftigen.

Deze bede berust alzo op een belofte, en deze belofte heeft Gods heiligen tot God uitgedreven als tot de Oorsprong van al hun zaligheid. Gods heiligen moeten een Koning hebben. Dat is hun een behoefte der ziel. Een profetische en een hogepriesterlijke Koning, een Koning der gerechtigheid en des vredes moeten zij hebben. Door deze Koning verlicht en onderwezen en door Hem verzoend te zijn, is hun niet genoeg. Zij willen ook door Hem geregeerd, beschermd en behouden zijn. Dat is bij hen een zaak van het hart.

Wat moet de Koning dan bij hen, voor hen en in hen met deze rechten uitrichten? Wat met deze gerechtigheid? Dat zegt het tweede vers: *'Zo zal hij Uw volk richten met gerechtigheid, en Uw ellendigen met recht.'* Of: zo zal Hij Uw volk brengen tot gerechtigheid en Uw ellendigen verlossen.

Gods volk noemt zich hier: de ellendigen van de Heere God. Eigenaardige naam! Mogen zij het de Heere God klagen en zeggen dat zij ellendigen zijn? Zij zouden de moed niet hebben indien zij niet Gods eigen beloften geloofden, dat Hij Zich over zulke ellendigen ontfermen wil en hun, omdat zij zo ellendig zijn, een Koning geven om hen te verlossen. Zulk een volk nu tot gerechtigheid te brengen en te verlossen, heet: hen richten met gerechtigheid en met recht. Dat deze Koning het doen zal, is openbaar in de ganse Schrift. Het staat bijna in iedere psalm en bij de profeten haast op ieder blad.

Ellendigen zijn zulken die niet weten waar zij zijn en hoe zij het hebben. Zij zijn afgeraakt van de grond waarop zij zich thuis voelden; zij zijn in verdrukking, in een vreemd land en als het ware in banden en gevangenschap. Ellendigen zijn zulken die stukgestoten zijn, die door alle nood, last en kwelling der zonde en door het honen en spotten van alle duivelen, welke zeggen dat zij hen in hun macht hebben of toch

eindelijk zullen krijgen, op allerlei wijze bedroefd, gemarteld, getiranniseerd, verootmoedigd en als het ware fijngestoten zijn.

Ach, welk een plaag is de zonde voor Gods volk, voor Gods heiligen! Hoe martelt hen deze plaag! Hoe hebben zij elke dag opnieuw met deze plaag te stellen. Hoe zuchten zij voortdurend tot God vanwege het geweld dat hun aangedaan wordt door de duivel, door vlees en bloed! Hoe gevoelen zij zich terneergedrukt! Hoe wachten zij op de verlossing van hun lichaam! Wie bedwingt in hen het geweld der zonde, der kwade begeerlijkheid? Wie maakt hen vrij van de banden des vleses en des duivels, waarin zij zich, ach zo dikwijls, gebonden en verstrikt gevoelen? Vanwaar moet de kracht komen om te hebben afgelaten van alle ongerechtigheid? Wie troost hen? Wie zegt hun hoe zij zich te gedragen hebben in hun ellende? Wie geeft hun de regel aan hoe te handelen en te wandelen zodat zij toch Gode mogen behagen? Wie heiligt hen? Wie verklaart hen rein en spreekt hen rechtvaardig? Wie scheldt voor hen de satan? Wie neemt hen in bescherming en verdedigt hen? Wie treedt voor hen in? Wie maakt in hen teniet al de tegenstand tegen de genade en het geweld van de boze? Wie? Ik zou nog duizend andere vragen kunnen doen. Eén ding weet ik echter: alleen Koning Jezus kan ons helpen, ons helpen juist als Koning, als Koning zoals Hij ons van God is gegeven, als Koning der gerechtigheid en Koning des vredes. Daarom is *dit* het wat Gods volk, wat Zijn ellendigen begeren, namelijk dat God aan de Koning Die Hij hun beloofd en gegeven heeft, Zijn rechten en gerechtigheid geve.

Weet dan dit volk hoe deze Koning hen met deze rechten en gerechtigheid helpen zal? Voorzeker weet het dit, en zo verstaat Gods volk het op grond van hetgeen hun door God geleerd is. Heeft God aan deze Koning eenmaal Zijn rechten en Zijn gerechtigheid overgegeven, zo zal de Koning daarmee juist datgene uitrichten wat Gods genadige wil over Zijn volk is. Hij zal van Zijn Jakob de goddeloosheid afwenden. Hij zal alle vrees verbannen. Hij zal tot de satan zeggen: 'De HEERE schelde u, gij satan, de HEERE, Die Jeruzalem verkiest' (Zach. 3:2). Hij zal Zijn Jozua's niet in onreine klederen laten, maar bevel geven dat zij van hen weggenomen worden, dat hun een reine hoed op het hoofd gezet en feestklederen aantrokken worden. Hij zal de armen en ellendigen goed zijn, hun ziel van de list en het geweld van alle duivelen verlossen; hun

bloed en hun tranen, die zij om hun zonden en hun verschrikkelijke inwendige verdorvenheid vergoten hebben, zullen dierbaar zijn in Zijn ogen. Hij zal als een trouwe Medicijnmeester bij Zijn patiënten blijven en hen helpen met goede medicijn. Hij zal het verlorene zoeken, totdat Hij het heeft gevonden. Het verwonde zal Hij helen, de moedeloze bemoedigen, het in de diepte gezonkene uit de diepte ophalen en op een rotssteen zetten, die elke vijand te hoog is. De troostelozen zal Hij heerlijk troosten. De melaatsen zal Hij rein verklaren. En die van een verslagen geest zijn, die met schulden bezwaard, verjaagd en verstrooid zijn, die zal Hij tot Zich vergaderen. Hij zal vrede leren, de weg des vredes en de uitgangen des levens bekendmaken aan degenen die het om vrede gaat en die worstelen met de dood. Hij zal hen zó tot gerechtigheid leiden en hen verlossen, dat Hij het gebroken riet niet zal verbreken, maar helen, noch de rokende vlaswiek uitblussen, maar aanblazen, en met waarheid het recht zal voortbrengen.

Zo zal Hij dan het volk Gods door de macht en genade die Hij als Koning heeft, bekleden met die gerechtigheid die voor God geldt, en de ellendige dáárdoor verlossen dat Hij hun mededeelt het voorschrift of de regel van de weg, hoe zij zich te gedragen hebben in hun nood en in hun zonden, opdat zij van hun zonden afkomen. Hij zal hun de voorrechten, de eeuwige voorrechten van het genadeverbond schenken, en hen leren hoe zij midden in hun nood genade hebben vast te houden, opdat zij door hun verderf niet verslonden, maar daaruit door Zijn koninklijke regering en door Zijn wijsheid uitgerukt en bevrijd worden, namelijk door de lofprijzing van Die God Die al wat Hij doet, uit vrije ontferming doet.

Wanneer God aan onze van Hem gegeven Koning Zijn gerechtigheid geeft, dan worden hoeren en tollenaars, die in hun verlorenheid naar zulk een Koning vurig verlangen, vrijgelaten en vrijgesproken, en leren van Zijn wijsheid en kennis hoe te wandelen, opdat zij verlost van hun vijanden God dienen mogen in gerechtigheid en heiligheid. Dan toont Hij hun hoe hun voeten te richten op de weg des vredes (Luk. 1:74 e.v.). En wanneer God aan deze Koning Zijn gerechtigheid geeft, dan heeft Hij Gode gebracht wat God hebben moet om als een rechtvaardig God onze zonden te vergeven en onze overtredingen te bedekken. En zo wordt dan deze door de Koning verworven gerechtigheid aan de gelovi-

gen medegedeeld en hebben zij door hun Koning gerechtigheid voor God, en zijn rechtvaardig en hebben vrede met God door Hem. De gerechtigheid, die Gode moet gebracht worden, brengt de Koning Hem, en nadat Hij ze Gode gebracht heeft, geeft God deze gerechtigheid aan de Koning, en richt Hij in deze gerechtigheid Zijn volk, dat is, Hij bedekt hen met deze gerechtigheid, en spreekt hen daarin vrij van alle ongerechtigheid, verlost hen ook en reinigt hen verder van alle geweld hunner ongerechtigheid.

Nogmaals: dát zijn de rechten, dát is de gerechtigheid met welke Hij Zijn ellendigen richt, dat Hij hen niet alleen vrijmaakt van elk verdorend oordeel, maar dat Hij hun ook Zijn Wet, Zijn leer, Zijn onderwijs, Zijn eeuwig Evangelie geeft, opdat zij daarbij volharden, en met deze leus als met een hun voor eeuwig geschonken voorrecht gewapend mogen zijn tegen al wat hen wil afhouden van de waarheid: 'Uit genade zijt gij zalig geworden' (Ef. 2:8).

Een rampzalig volk is dat volk, dat het in de zonde uithouden kan en geen verlangen heeft om in zijn nood van God een Koning te ontvangen Die het tot gerechtigheid leidt en verlost. Een gezegend volk daarentegen is dat volk, dat zonde heeft, zonde kent, met zonden worstelt, zich van de zonde niet losmaken kan, en evenwel van de zonden wenst los te komen en verlost te zijn. Zij zullen Gods belofte opslaan en in het bewustzijn dat hun vijanden hun te machtig zijn, een hartelijk verlangen hebben, en bij God ook zonder ophouden met vele verzuchtingen daarom aanhouden, dat God ook voor hen aan de Koning Zijn rechten, aan de Zoon des Konings Zijn gerechtigheid geve, opdat zij in deze gerechtigheid geborgen, en in de rechten Zijns Koninkrijks bewaard mogen worden.